EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.5.2013
COM(2013) 309 final

2013/0161 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji Evropské unie v Radě pro TRIPS Světové obchodní organizace k žádosti o prodloužení přechodného období pro nejméně rozvinuté země podle čl. 66 odst. 1 Dohody TRIPS

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. ÚVOD

Od přijetí Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „Dohoda TRIPS“) Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“) v roce 1994 byly nejméně rozvinuté země podle ustanovení čl. 66 odst. 1 osvobozeny od plnění většiny povinností uložených Dohodou TRIPS po dobu deseti let nad rámec počátečního období jednoho roku, během něhož se osvobození obecně vztahovalo na všechny členy WTO. Uvedený článek rovněž stanoví možnost tuto lhůtu na základě náležitě zdůvodněné žádosti dále prodloužit. V roce 2005 bylo toto osvobození na zvláštní žádost nejméně rozvinutých zemí řádně prodlouženo do 1. července 2013.

Vzhledem k blížícímu se konci lhůty podalo Haiti dne 5. listopadu 2012 formální žádost jménem skupiny nejméně rozvinutých zemí o prodloužení přechodného období (viz dokument WTO IP/C/W/583). Namísto žádosti o prodloužení lhůty o konkrétní počet let skupina nejméně rozvinutých zemí v tomto případě požádala o osvobození do doby, *„…dokud nepřestanou být nejméně rozvinutou členskou zemí.“*[1]

Shrnutí podkladů pro žádost skupiny nejméně rozvinutých zemí je uvedeno níže.

2. SHRNUTÍ

Preambule Dohody TRIPS uznává zvláštní potřebu nejméně rozvinutých zemí, pokud jde o nejvyšší možnou pružnost při vnitřním provádění právních předpisů tak, aby jim bylo umožněno vytvářet zdravou a životaschopnou technickou základnu. Nejméně rozvinutým zemím rovněž poskytla od roku 1995 deset let na uplatnění souboru povinností uložených Dohodou TRIPS. Přechodné období bylo možné prodloužit na základě zvláštní žádosti a v roce 2005 nejméně rozvinuté země požádaly o prodloužení lhůty o 15 let, přičemž jim bylo nakonec uděleno prodloužení lhůty o 7,5 roku do dne 1. července 2013. V roce 2001 Deklarace z Dohá o Dohodě TRIPS a veřejném zdraví již mezitím prodloužila lhůtu pro nejméně rozvinuté země, pokud jde o plnění ustanovení týkajících se patentů a ochrany údajů v oblasti léčiv, a to do roku 2016.

V rámci jednání, která předcházela rozhodnutí z roku 2005, jímž byla prodloužena lhůta pro plnění povinností uložených Dohodou TRIPS, vyvstala otázka, zda by se prodloužení mělo udělovat jednotlivým zemím nebo skupině. Konečná dohoda udělila prodloužení lhůty všem nejméně rozvinutým zemím jako skupině. Když Rada pro TRIPS v roce 2005 odsouhlasila prodloužení lhůty, stanovila rovněž proces, který má nejméně rozvinutým zemím pomoci provést Dohodu TRIPS v rámci jejich vnitrostátních režimů duševního vlastnictví. Rada pro TRIPS vyzvala nejméně rozvinuté země, aby stanovily své prioritní potřeby v oblasti technické a finanční spolupráce, a požádala rozvinuté země o pomoc s řešením těchto stanovených potřeb. Vyzvala rovněž k posílení spolupráce se Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) a jinými významnými mezinárodními organizacemi. Důraz byl kladen na individuální priority jednotlivých nejméně rozvinutých zemí a na to, aby bylo zajištěno účinné uspokojení těchto potřeb.

Na regionálním přípravném zasedání pro Afriku, které se konalo v březnu 2013 v městě Dar es Salaam před výročním ministerským zasedáním Hospodářské a sociální rady OSN, ministři uznali význam duševního vlastnictví pro rozvoj a uvedli například, že „tvůrci politik v Africe

[1] Znění navrhované pro rozhodnutí Rady pro TRIPS ve sdělení nejméně rozvinutých zemí: „Nejméně rozvinuté členské země nemusí uplatňovat ustanovení Dohody, s výjimkou článků 3, 4 a 5, dokud nepřestanou být nejméně rozvinutou členskou zemí.“

by měli zdvojnásobit snahu o rozvoj svých právních a politických rámců, včetně politiky a právních předpisů týkajících se duševního vlastnictví, aby uvolnili nevyužitý potenciál regionu.“ Další odklady provádění ustanovení Dohody TRIPS by proto mohly bránit nejméně rozvinutým zemím v možném růstu. Neurčitá lhůta by rovněž mohla obecně méně nabádat k úsilí směřujícímu k provedení těchto ustanovení. Skutečností však zůstává, že některé nejméně rozvinuté země pokročily v provádění více než jiné. Vzhledem k tomu je omezené prodloužení lhůty přijatelné. Omezené prodloužení lhůty by měla doprovázet další cílená technická pomoc, již poskytuje významnou měrou EU. Dále by bylo vhodné provést ucelenou analýzu stavu provádění v jednotlivých nejméně rozvinutých zemích, aby bylo možné získat jasnější obraz o konkrétní situaci, a na základě toho směřovat účinnou pomoc podle určených priorit.

Aby se zabránilo odklonu debaty v rámci WTO od projednávané záležitosti, mělo by nové rozhodnutí o prodloužení osvobození vycházet z obecné struktury rozhodnutí přijatého v roce 2005. Nejméně rozvinuté země se zejména zavázaly, že během přechodného období nesníží úroveň ochrany duševního vlastnictví, která v jejich zemi již existuje. Současné rozhodnutí, které má být přijato ve věci obecného osvobození nejméně rozvinutých zemí od provádění Dohody TRIPS, by dále mělo zůstat oddělené od rozhodnutí Rady pro TRIPS ze dne 27. června 2002 o „Prodloužení přechodného období … pro nejméně rozvinuté členské země týkající se některých povinností, pokud jde o léčivé přípravky“.

3. DOPORUČENÍ

V návaznosti na žádost skupiny nejméně rozvinutých zemí doporučuje Komise Radě Evropské unie stanovit tento postoj Unie: nejméně rozvinuté členské země nemusí uplatňovat ustanovení Dohody TRIPS, s výjimkou článků 3, 4 a 5, po dobu, jež nepřesahuje dobu prodloužení, která již byla udělena v roce 2005, nebo do dne, kdy přestanou být nejméně rozvinutou členskou zemí, podle toho, co nastane dříve. V průběhu této doby by mohly být řádně posouzeny různé stavy provádění Dohody TRIPS v jednotlivých nejméně rozvinutých zemích a současně i další možnosti využití technické pomoci pro řešení zjištěných nedostatků, s primárním zaměřením na oblasti, které to budou bezprostředně vyžadovat. Během tohoto prodloužení by nejméně rozvinuté země neměly snížit svoji stávající úroveň ochrany duševního vlastnictví pod normy stanovené Dohodou TRIPS.

2013/0161 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji Evropské unie v Radě pro TRIPS Světové obchodní organizace k žádosti o prodloužení přechodného období pro nejméně rozvinuté země podle čl. 66 odst. 1 Dohody TRIPS

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 a čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 5. listopadu 2012 Haiti, jménem skupiny nejméně rozvinutých zemí, formálně požádalo o prodloužení přechodného období pro provádění Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „Dohoda TRIPS“) Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“) podle čl. 66 odst. 1 uvedené dohody.

(2) Stávající přechodné období podle rozhodnutí Rady pro TRIPS ze dne 29. listopadu 2005 (IP/C/40) mělo skončit dne 1. července 2013.

(3) Dohoda TRIPS v čl. 66 odst. 1 stanoví, že Rada pro TRIPS *„na základě náležitě zdůvodněné žádosti nejméně rozvinuté členské země tuto lhůtu prodlouží“*.

(4) Prosazování a ochrana duševního vlastnictví je klíčovým faktorem podpory sociálně-ekonomického růstu, jak uznali například ministři na regionálním přípravném zasedání pro Afriku, které se konalo v březnu 2013 ve městě Dar es Salaam před výročním ministerským zasedáním Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů a které vyzvalo ke zdvojnásobení snah o rozvoj právního a politického rámce mj. pro duševní vlastnictví.

(5) Nejméně rozvinuté členské země pokročily v provádění Dohody TRIPS WTO různým tempem a v různém rozsahu.

(6) Ačkoli řada nejméně rozvinutých členských zemí již v oblasti duševního vlastnictví podnikla významné kroky, skutečností zůstává, že nejméně rozvinuté členské země mají zvláštní potřeby a požadavky a i nadále čelí hospodářským, finančním a správním překážkám, a pro provedení ustanovení Dohody TRIPS tudíž potřebují určitou pružnost a více času.

(7) Proto je zapotřebí prodloužit přechodné období pro provedení Dohody TRIPS pro nejméně rozvinuté členské země WTO,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Postoj, který má Evropská unie zaujmout v Radě pro TRIPS Světové obchodní organizace k žádosti o prodloužení přechodného období pro nejméně rozvinuté

členské země podle čl. 66 odst. 1 Dohody TRIPS, je, že nejméně rozvinuté členské země nemusí uplatňovat ustanovení Dohody TRIPS, s výjimkou článků 3, 4 a 5, po dobu, jež nepřesahuje dobu prodloužení, které již bylo uděleno v roce 2005, nebo do dne, kdy přestanou být nejméně rozvinutou členskou zemí, podle toho, co nastane dříve.

2. Během tohoto prodloužení by nejméně rozvinuté země neměly snížit svoji stávající úroveň ochrany duševního vlastnictví pod normy stanovené Dohodou TRIPS.

3. Během tohoto období by měly být řádně posouzeny různé stavy provádění Dohody TRIPS v jednotlivých nejméně rozvinutých zemích a současně i další možnosti využití technické pomoci a programů budování kapacit pro řešení zjištěných nedostatků, s primárním zaměřením na oblasti, které to budou bezprostředně vyžadovat.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda